

LUNA IANUARIE, ÎN 28 ZILE

STIHIRAR PROSOMIC

SFÂNTUL EFREM SIRUL

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

IMNITOR

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământeni un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originală. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Icoana: Răzvan Bădescu

LUNA IANUARIE, ÎN 28 DE ZILE

SFÂNTUL EFREM SIRUL

VECERNIA

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

Glasul 1, asemenea cu: Ceea ce ești bucuria... (Τῶν οὐρανίων ταγμάτων)

Privind ca într-o oglindă' frum'sețea raiului,' ai înflorit în lume
cunoștința de taină' cea nestricăcioasă, Sfinte Efrem,' dăruindu-ne-o tuturor
ca în cuprinderea minții' să o primim,' duhovnicește înălțându-ne.

Scriind fățiș de venirea' Judecătorului,' ne-nveți cu lacrimi, Sfinte,
să ne-aprindem făclia' sufletului, o, cinstite Efrem,' și ca, haina lăuntrică
împodobind-o de nuntă,' să-ntâmpinăm' pe Hristos, Domnul și Mirele.

Cu înfrânarea și postul' trupul strunitu-ți-ai' și-ai omorât imboldul
pătimaș prin trezvie,' astfel că puterea Duhului Sfânt
te-a umbrit, Înțeleptule,' și ca pe-un astru în lume' te-a arătat,
răspândind învățătura ta.

La Vecernie. Stihirile Prosomice.
Glasul 1. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Glas 1 Πα 9 Δι

1. **P**ri vi ind ca î în tr-o o O o gli i in dă ă frum'
se e țe a ra a a iu u lu ui ai î în flo
ri i i it î în lu u me e cu u noș ti in ța a
de ta ai nă cea a a a ne e stri i că ă cioa să ă
Sfi i in te E e frem dă ru i i in du u ne-o tu
u tu u u ror ca în cu pri in de rea mi i in ți
ii să o o pri i mim du hov ni ce ște î nă ăl ță
â â â ân du u u u ne

2. **S**cri i ind fă ți iș de e ve e ni i i rea a Ju
de e că ă to o o ru u lu ui ne-n ve eți cu
la a a a cri imi Sfi in te e să ă ne-a pri in de em
fă cli i a su u u u fle e tu u lu ui o ci in
sti i i te E e frem și ca ha a ai na a lă u

un tri i i că îm po do bi ind-o de nu u un tă
 ă să-n tâ âm pi i năm pe Hris tos Dom nul și i Mi i i
 i i re e e e le

3. **C**u î în frâ na a rea a și i po o os tu ul
 tru pu ul stru u ni i i tu u ți-a ai și-ai o o
 mo râ â â â t i im bo ol du ul pă ă ti ma aș
 pri in trez vi i e a a a ast fe el că ă pu u te
 rea a Du u u hu lu ui Sfânt te-a um bri i it Î în
 țe le ep tu u u le și ca pe-un a as tru în lu
 u u me e te-a a a ră ă tat răs pân dind în vă ță ă
 tu u u u u ra a a a ta

Aceleași stihiri. Pe scurt.

Glas 9 Πα 9 Δι

1. **P**ri vind ca în tr-o O gli in dă frum' se țe a ra a iu u lui
 ai în flo rit în lu me cu noș tin ța de tai nă cea ne stri că

cioa să Sfin te E frem dă ru in du ne-o tu tu ror ca în cu
 prin de rea mi in ții să o pri mim du hov ni ceș te î năl țâ
 ân du u ne

2. **S** cri ind fă țiș de ve ni i rea Ju de că to o ru u lui
 ne-n veți cu la crimi Sfin te să ne-a prin dem fă cli a su fle tu
 lui o cin sti te E frem și ca hai na lă un tri că îm po
 do bin d-o de nu un tă să-n tām pi nām pe Hris tos Dom nul și
 Mi i re e le

3. **C** u în frâ na rea și po os tul tru pulstru ni i tu u ți-ai
 și-ai o mo rât im bol dul pă ti maș prin trez vi e ast fel că
 pu te rea Du hu lui Sfânt te-a um brit În țe lep tu le și ca
 pe-un as tru în lu u me-te-a A ră tat răs pân dind în vă ță tu
 u ra a ta